

SAB • Adviesgroep

bezoekadres
Lovinklaan 1
6821 HX Arnhem

correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 353 71 40
F [026] 353 71 49
I www.sab.nl
E info@sab.nl

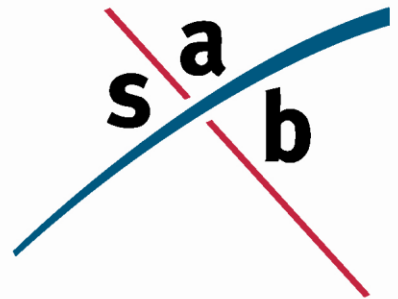
KvK Arnhem 09129459

SAB • Amsterdam

SAB • Arnhem

SAB • Eindhoven

SAB • Human Resources

Briefrapport

aan: HBC Planontwikkeling B.V.
van: SAB
Ons kenmerk: MARK/ZON/110201
datum: 25 september 2013
betreft: Nader onderzoek vleermuizen IJsselstein, Hogedijk Panoven.

AANLEIDING

In IJsselstein (gemeente IJsselstein, provincie Utrecht) is in het gebied tussen de Hogedijk, Panoven en Baronieweg de realisatie van twee supermarkten en bedrijvigheid beoogd. Voorafgaand aan de ontwikkelingen in het plangebied is een verkennend onderzoek (quick scan flora en fauna (SAB 2013)) naar beschermde soorten uitgevoerd. Tijdens dit onderzoek werd geconcludeerd dat ten behoeve van de kap van enkele parallel aan elkaar gelegen bomenrijen, onderzoek noodzakelijk is naar vaste vliegroutes van vleermuizen. Voorliggende rapportage beschrijft de bevindingen van het uitgevoerde, nader onderzoek.

METHODE

Het inventariseren van flora en fauna gebeurt, indien beschikbaar en toepasbaar, aan de hand van protocollen of 'vaste' inventarisatiemethodes. Deze methodes leiden vaak tot een goed beeld van de te onderzoeken soort of soortgroep in het plangebied. Indien mogelijk wordt dan ook volgens deze breed geaccepteerde onderzoeksmethode(s) geïnventariseerd. Hieronder wordt per soort of soortgroep de onderzoeksmethode(s) weergegeven.

vleermuizen

Het onderzoek is uitgevoerd conform het protocol voor het inventariseren van vleermuizen (afgekort "vleermuizenprotocol") dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ, in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. In het vleermuizenprotocol worden verschillende onderzoeksperioden onderscheiden naar de verschillende functies dat een gebied kan hebben voor vleermuizen. Binnen het plangebied is onderzoek uitgevoerd naar vaste vliegroutes. Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met ECOquickscan.

Het onderzoek naar vleermuizen vindt plaats met behulp van een batdetector (een apparaat dat ultrasone vleermuisgeluiden omzet in voor het menselijk oor hoorbare geluiden). Met één persoon (uitgerust met

een Petterson D240x) is op 14 juni en 19 augustus 2013 onderzoek gedaan naar vaste vliegroutes. Het onderzoek heeft plaatsgevonden rond zonsondergang (avondonderzoek).

weersomstandigheden

Onderzoek naar vleermuizen is sterk gebonden aan weersomstandigheden, als het bijvoorbeeld hard waait of de temperatuur te laag is verlaten vleermuizen hun verblijfplaats niet. Hieronder staan de weersomstandigheden ten tijde van het onderzoek.

Datum	Soort onderzoek	Temperatuur	Windkracht	Onderzoeksomstandigheden
14 juni '13	avond	15 - 18 °C	0 - 1 Bft	optimaal
19 aug. '13	avond	15 - 17 °C	1 - 2 Bft	optimaal

weersomstandigheden ten tijde van het onderzoek naar vleermuizen

RESULTATEN

Het nader onderzoek naar vaste vliegroutes van vleermuizen is uitgevoerd op twee avonden; eenmaal tijdens het kraamseizoen en eenmaal na afloop van het kraamseizoen. Gezien de overeenkomsten in de resultaten zijn deze bijeengebracht in één kaart. Het aantal vleermuizen dat gebruik maakt van het plangebied is tekstueel uitgelegd.

foerageergedrag & verblijfplaatsen

Tijdens het onderzoek is slechts één vleermuissoort waargenomen, namelijk de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Deze soort verblijft niet in of aansluitend aan het plangebied. Wel wordt het plangebied veelvuldig gebruikt als foerageergebied. Aan de zuidzijde van de Baronieweg foerageren onder de bomen en boven het water (ook de watergang parallel aan de Tinbergenlaan) 4 - 6 vleermuizen. Ten noorden van de Baronielaan foerageren 3 - 4 vleermuizen in de tuinen en het bosje aan de Panoven. Daarnaast wordt er ook op de vliegroute (zie hieronder) gefoerageerd.

vaste vliegroutes

In het plangebied is één duidelijke vliegroute (zie afbeelding) vastgesteld van de gewone dwergvleermuis. Op beide avonden, dus zowel in het kraamseizoen als daarbuiten, zijn 10 tot 20 vleermuizen waargenomen. Op 14 juni 2013 (kraamseizoen) werden 15 tot 20 exemplaren waargenomen en op 19 augustus 2013 10 tot 15 exemplaren. De vleermuizen vlogen boven de Parallelweg tussen de dubbele bomenrij. Gezien het aantal vleermuizen, ten opzichte van een gemiddelde koloniegrootte van de gewone dwergvleermuis, is de vliegroute zeker aan te merken als essentieel.

CONCLUSIE

Op basis van het nader onderzoek aan de Hogedijk/Panoven te IJsselstein kan geconcludeerd worden dat de bomenrijen aan weerszijde van de Parallelweg (en de beplanting langs de Panoven) een essentiële functie hebben als vliegroute voor de gewone dwergvleermuis. De gewone dwergvleermuis gebruikt de vliegroute waarschijnlijk een groot deel van het jaar om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen in het centrum naar foerageergebieden aan de rand/buiten de bebouwde kom.

De ontwikkelingen in het plangebied aan de Parallelweg en Panoven te IJsselstein leiden tot aantasting van de vaste vliegroute van de gewone dwergvleermuis. Deze vleermuissoort is beschermd middels de Flora- en faunawet tabel 3 en is opgenomen in de EU Habitatrichtlijn Bijlage IV. Voor deze strikt beschermde soort betekent dit concreet dat op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet géén

vrijstelling mogelijk is van artikel 8 t/m 12 en derhalve een ontheffing noodzakelijk is.

Voordat kan worden gestart met de werkzaamheden dient de ontheffing Flora- en faunawet te zijn verleend. Indien er een omgevingsvergunning wordt aangevraagd kan tevens tegelijk met deze aanvraag het aspect Flora- en faunawet worden getoetst. In beide gevallen wordt het aspect flora en fauna door Dienst Regelingen (Ministerie van EZ) getoetst.

Bij de zowel ontheffingsaanvraag als de aanvraag van de omgevingsvergunning dient te worden aangetoond dat met de beoogde ingrepen de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige soorten niet in gevaar komt. Door het treffen van mitigerende (verzachtende) maatregelen kan worden voorkomen dat de essentiële vliegroute verdwijnt en afbreuk wordt gedaan aan de instandhoudingsdoelstellingen van de soort. Om dit te bereiken dient een mitigatie-/activiteitenplan te worden opgesteld. Het activiteitenplan wordt na vaststelling ter toetsing voorgelegd aan het bevoegd gezag. De minister zal bij geen bezwaar een ontheffing verlenen of een verklaring van geen bedenkingen (v.v.g.b.) bij de omgevingsvergunning afgeven.

ZORGPLICHT

De zorgplicht (Artikel 2, Flora- en Faunawet) is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken mogen niet uitgevoerd worden.